

Λυχνία

ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΤΟ ΚΡΑΝΙΟ ΚΑΙ Η ΚΕΦΑΛΗ

Ο μεγάλος θεατρικός συγγραφέας Σαίξπηρ, στό τέλος του έργου του «Άμλετ», παρουσιάζει μέ συγκλονιστικό τρόπο τήν ταφή τῆς Ὁφηλίας, τῆς νεαρῆς κόρης ἑνός αὐλάρχου τῆς Δανίας. Ἐκεῖ ὁ νεκροθάφτης, σκάβοντας γιά τόν τάφο, βρίσκει τό κρανίον τοῦ πρώην γελωτοποιοῦ τοῦ βασιλιά, τοῦ Γιόρικ. Τότε ὁ Ἄμλετ, παίρνοντας τό κρανίον στά χέρια του, θυμᾶται πῶς - ὅταν ἦταν παιδί - ἔπαιζε μαζί του ὁ γελωτοποιός, πῶς τόν σήκωνε στίς πλάτες του, πῶς τόν φιλοῦσε, πῶς μέ τά ἀστεῖα καί τά τραγούδια του ἔκανε ὅλο τό τραπέζι νά ξεκαρδίζεται στά γέλια... Καί τώρα τόν βλέπει, ἕνα ἄψυχο κρανίον, νά χάσκει μέ «ξεκλειδωμένα σαγόνια»... Καί ἀηδιασμένος τό πετάει στό χῶμα φωνάζοντας: «Σέ τί χρῆση τιποτένια πρόκειται νά ξαναγυρίσουμε!...»

* * *

Στίς 24 Φεβρουαρίου γιορτάζουμε τήν εὕρεση τῆς Τιμίας Κεφαλῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστή. Πρόκειται γιά... τό κρανίον τοῦ ἁγιωτέρου ἀνθρώπου, πού ἔζησε ἐπί τῆς γῆς, κατά τήν μαρτυρία τοῦ ἴδιου τοῦ Χριστοῦ.

Γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία, «πιάνοντας στά χέρια Της» αὐτό τό λείψανον, μᾶς τό παρουσιάζει, ὄχι γιά νά ψυχοπλα-

κωθοῦμε καί νά ἀηδιάσουμε, ἀλλά γιά νά κάνουμε πανηγύρι καί γιορτή. Κι ἐμεῖς τό προσκυνοῦμε καί τό τιμᾶμε μέ τήν βεβαιότητα ὅτι ἔχουμε μπροστά μας, ὄχι ἕνα ἄψυχο κρανίον πού κατάντησε σέ «τιποτένια χρῆση», ἀλλά ἕνα «θησαυρό ἐνθέων δωρεῶν», ἕνα «φωτοφανῆ ἥλιο», μιά «πηγή θαυμάτων»!

Τί εἶναι αὐτό, πού «κάνει» τήν χαώδη διαφορά ἀνάμεσα στά δύο; Πῶς ἀποκτάει ὁ ἄνθρωπος τήν ἐκπληκτική δυνατότητα νά κάνει τό... κεφάλι του **ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ** «θησαυρό δωρεῶν» καί «φωτοφανῆ ἥλιο»;

Ἀπαντάει πολύ ξεκάθαρα ἕνα τροπᾶριο τῆς ἐορτῆς:

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής ἔγινε ὁ μέγιστος τῶν ἁγίων, διότι πάλαιψε μιά ὀλόκληρη ζωή νά κάνει καί νά **ΚΡΑΤΗΣΕΙ**... τό κεφάλι του, «θειῶν ἐνοιῶν πανσεβάσμια θήκη»! Πρόκειται γιά ἀγώνισμα, πού θέλει παλληκαριά, γνήσια ἀγάπη γιά τήν Ἀλήθεια καί σταθερότητα. Γιατί οἱ «θεῖες ἐννοίες» δέν εἶναι ὁμορφοί φιλοσοφικοί ἢ θεολογικοί στοχασμοί, ἀλλά **τά ζωντανά λόγια** τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τοῦ Χριστοῦ! Εἶναι τά **«ρήματα Ζωῆς»**, πού τρέφουν ἀληθινά τόν ἄνθρωπο καί τόν κάνουν **ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ζωντανό** καί **ἀθάνατο!**

ΤΑ ΤΡΙΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΚΑΙ Η ΚΡΙΣΗ!

Ο Μάνος Έλευθερίου είναι ένας γνωστός στιχουργός που έχει γράψει πολλά από τα τραγούδια διασήμων Ελλήνων τραγουδιστών. Πριν μερικά χρόνια είχε δώσει μία συνέντευξη («Κ» της έφημ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, σελ. 28), όπου μεταξύ άλλων έκανε και τις εξής ενδιαφέρουσες διαπιστώσεις:

-**Ερώτ.:** Σέ τί μᾶς βοηθάει ἡ λογοτεχνία, τὰ ἔργα τῶν μεγάλων δραματουργῶν καί ἐν γένει ἡ τέχνη;

-**Απάντ.:** Σέ τίποτα. Εἶναι μιά ἀπόλαυση τῆς στιγμῆς. Δέν ξέρω... Ἔχει βοηθήσει ποτέ κανέναν; Δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι πάρα πολλά μορφωμένα ἄτομα εἶναι παλάνθρωποι! Τοῦ κοινῶν ποινικοῦ δικαίου. Χωρίς φίλους, τσιγκούνηδες, ἐλεεινοί καί τρισάλθιοι. Ἦξερα ἕναν τέτοιο ἀρχιπαλάνθρωπο, πού εἶχε φτιάξει καί ὀλόκληρη «σχολή» παλπανθρώπων! Αὐτός ἤξερε ἀπ' ἔξω ὅλον τόν Σαίξπηρ καί μάλιστα στό ἀγγλικό πρωτότυπο κείμενο.

Νά δεχθῶ ὅτι ἡ τέχνη μᾶς βοηθάει, ὅταν εἴμαστε στά καλά μας. Ἀλλά, ἂν δέν

εἶσαι καλός ἄνθρωπος τί νά σοῦ κάνει καί ἡ τέχνη; Ποιούς ἔσωσε στούς αἰῶνες ὁ Σαίξπηρ ἀπό τό ἐκτελεστικό ἀπόσπασμα;

* * *

Σοφές καί ἀληθινές οἱ διαπιστώσεις τοῦ κ. Έλευθερίου. Ὅμως, δέν ἀπαντᾷ καί στό ἐρώτημα: Ὁραῖα, ὑπάρχει κάτι ἢ κάποιος πού πραγματικά μπορεῖ νά μᾶς σώσει ἀπό τό «πνίξιμο» (πνευματικό ἢ καί σωματικό!) στό τρικυμισμένο πέλαγος τῆς ζωῆς μας;

Χρόνια Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης, 1822. Τρία ἀδελφία, Νικόλαος, Σταμάτιος καί Ἰωάννης μέ τό μικρό τους σκάφος κάνουν ἐμπόριο. Ὁ πόλεμος, πόλεμος καί ἡ ἐπιβίωση, ἐπιβίωση! Τό πλοῖο τους ἐξώκειλε στήν τουρκική ἀκτή, ἀπέναντι τῆς Χίου. Βγαίνουν ἔξω, συναντοῦν ἕναν ἄνθρωπο (χριστιανό τάχα!), τοῦ δίνουν χρήματα καί παρακαλοῦν νά τούς προμηθεύσει τὰ ἀναγκαῖα γιά τήν ἐπιδιόρθωση τοῦ μικροῦ πλοίου τους. Καί ἐκεῖνος πάει καί τούς καταδίδει στόν πασᾶ! (Οἱ παλάνθρωποι - χαφιέδες τοῦ Έλευθερίου!). Τούς συλλαμβάνουν ἀμέσως οἱ Τοῦρκοι.

Στόν μεγάλο ἀδελφό Νικόλαο προτείνουν νά ἀλλαξοπιστήσῃ γιά νά γλυτώσῃ τή ζωή του. Ἐκεῖνος ἀπαντᾷ: ὄχι, χριστιανός γεννήθηκα καί χριστιανός θά πεθάνω. Καί τότε, τόν ἀποκεφάλισαν ἀμέσως.

← Μόνο πού γιά νά χωρέσει τό ἀνθρώπινο κεφάλι τέτοιες «ἐννοιες», χρειάζεται νά ἀδειάσει ἀπό τήν ὑπερβολική ἐμπιστοσύνη στήν ἐξυπνάδα του, νά ξεφουσκώσουν τὰ μυαλά πού ἔχουν πάρει... πολύ ἀέρα καί νά καθαρῖσῃ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἀπό τίς ἐμπαθεῖς ἐννοιες καί παραστάσεις. Χρειάζεται **νά βρῖσκει χρόνο** ὁ ἄνθρωπος νά **ΑΚΟΥΕΙ** τόν Λόγο τοῦ Θεοῦ, διαβάζοντας τό Εὐαγγέλιό Του, καί νά **ΜΙΛΑΕΙ** στόν Λόγο τοῦ Θεοῦ, κάνοντας προσευχή.

Μόνον ἔτσι μπορεῖ – μαζί μέ τόν Τί-

μιο Πρόδρομο – νά ἀναγνωρίσει τόν ἴδιο τόν Θεό στό Πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ-Ἄμνοῦ, πού ἔρχεται νά σφαγῇ ἐκούσια γιά τήν σωτηρία τοῦ κόσμου. Καί μόνον ἔτσι ἀρχίζει νά ἀγαπάει καί νά λατρεῖ τόν Ἄμνο τοῦ Θεοῦ, τόν Χριστό, «ἐξ ὅλης ψυχῆς καί ἐξ ὅλης τῆς διανοίας του». Καί ἔτσι, δέν θέλει ΠΟΤΕ καί ΜΕ ΤΙΠΟΤΑ νά βγάλει ἀπό τό... κεφάλι καί τήν καρδιά του τήν Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί τήν Αἰώνια Ζωή, πού Ἐκεῖνη τοῦ δίνει!...

Ἀρχιμ. Β. Α.

Η ΕΞΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΔΑΜ ΚΑΙ Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ

Τὰ κάτεργα τῆς Σιβηρίας καὶ ὅπου γῆς ἦταν τὸ τελευταῖο μέρος πού θά ἤθελε νὰ βρεθεῖ κανεῖς. Ὅποιος καταδικαζόταν σ' αὐτά, οὐσιαστικά ἀποχαιρετοῦσε τὴ ζωὴ. Ποιὸ αἶσθημα νὰ κυριαρχοῦσε στὴν ψυχὴ τῶν καταδικῶν; Ἀσφαλῶς ἀποτροπιασμός γιὰ τὴ φριχτὴ ἐξορία τους καὶ βαθὺς πόθος γιὰ ἐπιστροφή στὸν τόπο τους.

Τί θὰ λέγαμε ὁμως, ἂν κάποιος αἰσθανόταν τὸ ἀντίθετο; Ἄν τοῦ ἄρесе δηλαδή ὁ τόπος τοῦ βασανισμοῦ καὶ

τὸν ἀγαποῦσε σὰν πατρίδα του; Καὶ ἀντὶ νὰ φύγει ἀπὸ 'κεῖ τὸ ταχύτερο, αὐτὸς ἐπεδίωκε νὰ παραμείνει ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερο; Σίγουρα θὰ λέγαμε, πῶς κάτι δὲν πάει καλὰ μ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο. Ὅμως καὶ πάλι τί θὰ λέγαμε, ἂν κάποιος μᾶς ἔλεγε, ὅτι ἓνας τέτοιος ἄνθρωπος εἶναι καὶ ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς; Μὰ πῶς μπορεῖ νὰ συμβαίνει αὐτό;

Μὲ τὸ πταῖσμα τοῦ γενάρχη μας, τοῦ πρώτου Ἀδάμ, ἔχουμε ἐξοριθεῖ ὅλοι μας στὴ γῆ. Καὶ ὁμως δὲν ζοῦμε πιά μὲ τὴ βαθεῖα νοσταλγία γιὰ ἐπιστροφή στὴν ἀληθινὴ μας πατρίδα, τὸν Παράδεισο. Ἀγαπήσαμε τὸν τόπο τῆς ἐξορίας μας, τὴ γῆ, σὰν νὰ ἦταν τὸ πα-

Τὸν Ἰωάννη (ἑτῶν 22) καὶ τὸν Σταμάτιο (ἑτῶν 18) τοὺς φυλακίζουν. Στέλνουν ἄνθρώπους στὴν φυλακὴ καὶ τοὺς τάζουν «λαγούς μέ πετραχίλια». Γιὰ νὰ τοὺς δελεάσουν νὰ ἀρνηθοῦν τὸν Χριστό καὶ νὰ γίνουν μουσουλμάνοι, καὶ ἔτσι νὰ σώσουν τὴν ζωὴ τους.

Οἱ δύο νεαροὶ σταθερὰ ἀπαντοῦν:

-Ἐμεῖς τὸν Χριστό δὲν τὸν ἀρνοῦμαστε.

Ἀποφασίζεται ἡ ἐκτέλεσή τους. Οἱ δύο νέοι, γιὰ μίαν ἀκόμη φορὰ, ἐτοιμάζονται γιὰ τὴν αἰώνια ζωὴ, μέ τὸν τρόπο πού ἐτοιμαζόντουσαν σέ ὅλη τους τὴν ζωὴ, δηλαδή:

Στέλνουν γραπτὴ τὴν ἐξομολόγησή τους στὸν μπτροπολίτη, γιὰ νὰ λάβουν συγχώρησιν· καὶ παρακαλοῦν νὰ τοὺς στείλει τὴν θεία Κοινωνία καὶ νὰ τοὺς μνημονεῖ στὴν θεία Λειτουργία.

Μοιράζουν στοὺς φυλακισμένους τὰ χρήματα πού εἶχαν ἐπάνω τους.

Ὁλόκληρη τὴν τελευταία νύκτα τῆς ζωῆς τους, τὴν πέρασαν ψάλλοντας παρακλήσεις καὶ χαρετισμούς στὴν Παναγία, καὶ ὅσες ἄλλες προσευχὲς ἤξεραν.

Τὸ πρωὶ ὁ ἀρχιερέας τοὺς ἔστειλε τὴν θεία Κοινωνία καὶ μετάλαβαν μετὰ δακρύων. Στὴν συνέχεια, στὴν πρόταση ἄρνησης τοῦ Χριστοῦ, γιὰ μίαν ἀκόμη φορὰ διεκήρυξαν ὅτι:

-Χριστιανοὶ εἴμαστε καὶ γιὰ τὸν Χριστό πεθαίνουμε. Μνήσθητι ἡμῶν Κύριε ἐν τῇ Βασιλείᾳ Σου.

Τοὺς ἀποκεφάλισαν στὶς 3 Φεβρουαρίου τοῦ 1822.

Νά, λοιπόν, ἡ ἀπάντησις στὴν ἀναζήτησις τοῦ ποιμποῦ: Πραγματικά, ὑπάρχει ὁ Χριστός πού μπορεῖ νὰ μᾶς σώσει ἀκόμη καὶ ὅταν βρισκόμαστε σέ κρίσιμ, δηλ. κρίσιμες καταστάσεις. Ἀκόμα καὶ στὶς καταστάσεις μεταξύ ζωῆς καὶ θανάτου. Σωματικά. Καὶ προπαντός, πνευματικά, ψυχικά.

Τὰ δύο νεαρὰ παιδιά - μάρτυρες πλέον τῆς Ἐκκλησίας - μᾶς δείχνουν **τόν δρόμο καὶ τὸν τρόπο**: ἀκλόνητη πίστις στὸν Χριστό, ὀλόμνηχη προσευχή καὶ συμμετοχὴ στὰ μυστήρια ἁγιασμοῦ τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἀρχιμ. Ν.Κ.

τρικό μας σπίτι. Πολλοί ούτε πιστεύουμε κ'άν πώς υπάρχει αυτή ή άλλη πατρίδα μας. Ὁ Ἀδάμ, ὅταν βρέθηκε ἔξω ἀπ' τὸν Παράδεισο γυμνός, ἀφοῦ ἐκδύθηκε «στολὴν θεοῦφαντον» καὶ στερήθηκε «ἀγαθῶν παντοίων», «ἐκάθισεν ἀπέναντι τοῦ Παραδείσου καὶ θρηγῶν ὠδύρευτο», ποθώντας νὰ ἀπολαύσει ξανά τὴ μοναδική του λαμπρότητα. Ἐμεῖς ὅμως ποθοῦμε ὄχι νὰ ξαναγίνουμε «Παραδείσου κάτοικοι», ἀλλὰ νὰ παρατείνουμε, ὅσο γίνεται περισσότερο, τὴν παραμονή μας στὴ γῆ. Τῶν ἀκανθῶν, τῶν τριβόλων καὶ τῶν βασάνων.

Στὴν ψυχὴ μας σημειώθηκε μιὰ ἀλλοίωση. Μὲ τὴ διακοπὴ τῆς κοινωνίας μας μὲ τὸν Θεό, οἱ δυνάμεις τοῦ καλοῦ ἀτόνησαν μέσα μας. Ἀπέκτησαν ἀντίθετη ροπή. Πρὸς τὸ κακό. Ἡ καθεμιὰ ἔγινε τὸ ἀντίθετό της. Δὲν ποθοῦμε πιά τὴ θέωση μέσα ἀπὸ μιὰ σχέση ἀγάπης μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὰ ὑπόλοιπα κτίσματα. Ὁραματιζόμαστε μιὰν αὐτοθέωση. Καὶ τὴν ἐπιδιώκουμε μ' ἓναν δικό μας τρόπο, ὄχι ὅπως μᾶς ὑπέδειξε ὁ Θεός. Νομίζουμε ὅτι, ἂν γίνουμε ἀνεξάρτητοι ἀπ' αὐτὸν καὶ κυριαρχήσουμε μὲ τὴ δύναμη πάνω στο φυσικὸ κόσμο, θὰ πραγματοποιήσουμε τὸ ὄνειρό μας. Θὰ γίνουμε θεοί.

Ὅμως πηγὴ ζωῆς καὶ δυνάμης εἶναι μόνο ὁ Θεός. Τὰ πάντα παίρνουν ζωὴ ἐκ τοῦ μηδενὸς μόνο ἀπὸ Αὐτόν. Ἡ σχέση μὲ τὸν Θεὸ σημαίνει μετοχὴ στὴ ζωὴ. Ἡ ἀποκοπὴ ἀπὸ αὐτὸν σηματοδοτεῖ τὸν θάνατο. Ἐξω ἀπ' τὸν Θεό, κανένας ἄλλος δὲν ἔχει τίποτε νὰ μᾶς δώσει. Μακριὰ ἀπὸ αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος καταντᾶ φτωχός, γυμνός, ἀδύ-

ναμος καὶ ἐν τέλει νεκρός. Καὶ εἶναι τραγικὸ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀγαπᾷ τὴν πνευματικὴ γυμνότητα καὶ φτώχεια, τὴ στιγμὴ ποῦ εἶναι στὸ χέρι του νὰ ἀγαπᾷ Ἐκεῖνον ποῦ καὶ ἔχει καὶ μπορεῖ νὰ τοῦ μεταδώσει πλοῦτο καὶ ζωὴ καὶ περίσσεια ζωῆς (Ἰω. 10,10).

Ὁ ἄββᾶς Μακάριος κάποτε ἄκουσε ἓνα παιδὶ νὰ λέει στὴ μάνα του: «Ἐνας πλούσιος μὲ ἀγαπάει, ἀλλὰ ἐγὼ τὸν μισῶ. Καὶ ἓνας φτωχὸς μὲ μισεῖ, ἀλλὰ ἐγὼ τὸν ἀγαπῶ». Καὶ θαύμασε ἀκούγοντάς το. «Τί σημαίνουν τὰ λόγια αὐτά, πάτερ;» τὸν ρώτησαν οἱ συνοδοὶ του. «Γιατί θαύμασες;» «Ἀληθινὰ ὁ Κύριός μας, εἶπε, καὶ πλούσιος εἶναι καὶ μᾶς ἀγαπᾷ, ἀλλὰ ἐμεῖς δὲν θέλουμε νὰ τὸν ἀκολουθήσουμε. Ὁ διάβολος ὅμως, ὁ ἐχθρὸς μας, καὶ φτωχὸς εἶναι καὶ μᾶς μισεῖ. Ἀλλὰ ἐμεῖς ἀγαποῦμε τὴν ἀκαθαρσία του».

Καιρὸς, μὲ τὴν ἀνάμνηση τῆς ἐξορίας τοῦ Ἀδάμ, ποῦ προβάλλεται ἀπ' τὴν Ἐκκλησίαν μας στὰ θυρανοίξια τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς, νὰ ξαναθυμηθοῦμε κι ἐμεῖς ποῦ εἶναι ὁ πλοῦτος καὶ ποῦ ἡ φτώχεια, ποῖα εἶναι ἡ πατρίδα μας καὶ ποῖος ὁ τόπος τῆς ἐξορίας μας.

Πρωτ. Δ. Μ.

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαῖον Περιοδικόν

Ἰ. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως Μελέτιος

Ἐπεύθ.: Ἀρχιμ. Νίκων Κουτσιδῆς*

Τηλ. 26820 51161* Κωδικός 1984

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2012 * Ἀρ. Φύλλου 343* Ἔτος ΛΒ'

Διανέμεται δωρεάν * Εἰσφορὴς δεκτὴς

Γραφικὴς Τέχνης «ΜΕΛΙΣΣΑ» Α.Ε.

Τηλ. 2397 023 313 Ἀσπροβάλτα Θεσ/νίκης

